

Od kod pridejo psi?

Se spomniš filma *Lassie se vrača*? Kaj pa **101 dalmatincev**? Čeprav sta stara več deset let, si še danes marsikateri otrok želi, da bi imel doma puhastega škotskega ovčarja ali simpatičnega dalmatinca.

Osebe, ki imajo dovoljenje, da se ukvarjajo z vzrejo pasem, so **vzreditelji**. Njihovo delo zahteva veliko znanja, časa in tudi denarja. Prav zato so pasemski psi, ki izhajajo iz vzreje, precej dragi. Če kupimo pasemskega psa pri vzreditelju, dobimo poleg pasjega potnega lista tudi poseben dokument – **rodovnik psa**, v katerem je zabeležen njegov izvor (informacije o pasji materi in očetu). S tem dobimo zagotovilo, da je pes zdrav in je bilo zanj ter njegovo družino dobro poskrbljeno.

Kaj je pasma?

Ko govorimo o psih, lahko naštejemo več sto različnih pasem. Gre za skupine domačih živali iste vrste, v tem primeru psov, ki imajo značilen videz, vedenjske lastnosti in druge značilnosti. Te lastnosti so dedne in se ohranjajo iz generacije v generacijo. Pri tem mora človek zagotoviti, da pari pasemskega samca in samico, ki nista v sorodstvu.

Pasemski pes brez rodovnika je slaba odločitev

Marsikdo nima ali ne želi dati veliko denarja za pasemskega psa, obenem pa se mu ne želi odreči. Prav zato v najrazličnejših oglasnikih pogosto najdemo osebe, ki ponujajo različne pasemske pse po znatno nižji ceni. Te osebe niso vzreditelji, ampak se na vse pretege trudijo zaslužiti z živalmi. Neprestano prodajajo pse brez rodovnika, ki imajo pogosto (hude) zdravstvene težave. Pri tem prodajalci izčrpavajo pasjo mater, ki jo pariyo večkrat na leto, čeprav je samico dovoljeno pariti zgolj enkrat letno. Za pasjo mater je slabo poskrbljeno, saj po navadi nima ustrezne nege, prehrane in zdravstvene oskrbe, enako pa velja tudi za pasje mladiče, ki so naprodaj. Ko ti psi odrastejo, pogosto niso enaki značilnim predstavnikom pasme.

Pasji mladiči imajo zaradi parjenja neustreznega samca in samice različne genetske napake, bolezni in zdravstvene težave. Te se lahko pokažejo takoj ali šele v nekaj mesecih po nakupu psa. Za njihovo zdravljenje moramo odšteti veliko denarja. Pogosto se nakup pasemskega psa brez rodovnika konča zelo žalostno: pes zaradi hudih bolezni in genetskih napak ne dočaka niti prvega leta starosti.

NA KAJ MORAŠ BITI POZOREN PRI NAKUPU ZDRAVEGA, NEGOVANEGA PASEMSKEGA PSA:

- da ga prevzameš izključno na domu vzreditelja,
- da je pes videti zdrav in od vzreditelja dobiš tudi potrdilo o opravljenih cepljenjih,
- da je pasja mati ob mladičih in v dobrem zdravstvenem stanju,
- da je prostor, kjer so nameščene živali, suh, primerno velik in ogrevan ter čist,
- da je poskrbljeno za kakovostno prehrano živali,
- da rodovnik (dokument) ni naprodaj posebej ali na tvojo željo,
- da je pes starejši od 8 tednov, saj prej ne sme od pasje matere,
- da vzreditelj tebe in tvojo družino seznani s primerno oskrbo, nego, prehrano in namestitvijo živali ter posebnostmi pasme,
- da vzreditelj ne ponuja veliko različnih pasem, saj zmore dobro skrbeti za največ dve do tri različne pasme.

Kaj storiti, ko se odločiš v svoj dom povabiti psa?

Lahko se s starši odpraviš do vzreditelja, pri katerem kupite zdravega pasemskega psa z rodovnikom, lahko pa obiščete zavetišče za zapuščene živali in v svoj dom odpeljete prikupnega mešančka. Veliko radosti vam želim!

Nuša Ema Miklavc
Društvo za zaščito živali Ljubljana

